

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ।

ਬਾ-ਅਦਾਲਤ ਡੀ ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਜੇ.

ਮੰਗੇ ਰਾਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1958 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 619

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (1948 ਦਾ ਐਲ)—ਸੈਕਸ਼ਨ 44—ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਵੰਡ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਕੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ—ਸਕੀਮ ਐਕਟ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ।

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਕੀਮ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਕੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁੜ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੱਕਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਲੋਕ ਪੁਨਰ-ਵੰਡ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ, ਪੁਨਰ-ਵੰਡ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਨਰ-ਵੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਆਈਐਸਓ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵੰਡ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੁੜ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੁਨਰ ਵੰਡ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਏਕੀਕਰਨ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਏ ਸਨ।

ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਅ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਲਪਨਾਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਤਮ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਿਵੇਂ ਹੈ। ਏਕੀਕਰਨ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਮੁੜ ਵੰਡ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਅਫਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਬਹਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਵਧੀ ਹੋਈ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਾਲੇ, ਰੋਹਤਕ, ਮਿਤੀ 2 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਜਿੰਦਰ ਲਾਲ ਸਹਿਗਲ, ਸਬ-ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਰੋਹਤਕ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। , ਸੈਨੀਪਤ ਵਿਖੇ, ਮਿਤੀ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1957 ਨੂੰ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ

ਪੀ ਸੀ ਪੰਡਿਤ ਅਤੇ ਆਰ ਕੇ ਏ ਗਰਵਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਪੀ ਸੀ ਜੈਨ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.—ਇਹ ਦੂਸਰੀ ਅਪੀਲ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਰੋਹਤਕ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹੋਏ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰਿਆ ਪਿੰਡ ਸੈਨੀਪਤ ਤਹਿਸੀਲ ਦਾ ਪਿੰਡ ਕੁਮਾਸਪੁਰ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਪਿੰਡ ਦਾ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਰਕਬਾ 496 ਕਨਾਲ 5 ਮਰਲੇ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਇਲਾਕਾ ਚਰਾਂਦ ਸੀ। ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚਰਣ ਨੂੰ ਟੋਚਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁੜ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਕਿ ਚਰਣ ਵਜੋਂ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵੰਡ ਜਾਂ ਟੁੱਟਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੜ ਵੰਡ 'ਤੇ 496 ਕਨਾਲ 5 ਮਰਲੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ 380 ਕਨਾਲਾਂ 'ਤੇ ਆ ਗਈ। ਇਹ ਮਤਭੇਦ ਇਸ ਪਰਿਕਲਪਨਾ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਨਰ ਵੰਡ ਖੇਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਖੇਤਰ ਦਾ ਮੁੱਲ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ 15 ਅਕਤੂਬਰ 1956 ਨੂੰ ਠੁੱਲਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੰਗੇ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇੰਚਹਾਨ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸ ਦੀ 52 ਕਨਾਲ 8 ਮਰਲੇ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵੰਡ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੜ ਬਟਵਾਰੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਤੋਂ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਬਚਾਅ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ 1948 ਦੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਫ੍ਰੀਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਨੰਬਰ 50 ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ-ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਇਸ 52 ਕਨਾਲ 8 ਮਰਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਰਕਬਾ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਉਠਾਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਜੋ ਮੈਂ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੋ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ ਸੀ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਸੂਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਕੀਮ 'ਤੇ

ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਕੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁੜ ਵੰਡ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੱਕਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਲੋਕ ਪੁਨਰ-ਵੰਡ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ, ਪੁਨਰ-ਵੰਡ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਨਰ-ਵੰਡੀਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੇਧ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"44. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ, ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਮੁੜ ਵੰਡ ਲਈ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਤੋਂ 52 ਕਨਾਲ 8 ਮਰਲੇ ਦੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਨੂੰ ਦੇਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੁਨਰ-ਵਿਭਾਜਨ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਏ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਉਪਾਅ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਿਵੇਂ ਹੈ, ਜੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁੜ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਇਆ, ਮੁੜ ਵੰਡ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੋਇਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਜੀ.ਡੀ. ਖੇਸਲਾ, ਜੇ., (ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ), ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਤੁਲਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇਕਸੁਰੀਕਰਨ ਅਫਸਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਫਲ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਮੈਂ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਯਾਤ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਜਾਣ ਸਨ, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿਓ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ- ਅਰੂਣ ਸ਼ਾਰਦਾ